

Technische vragen tbv themabijeenkomst stikstofbeleid 11 oktober 2019

Vragen ChristenUnie-SGP Noord-Brabant

1. *Vraag: Kunt u mij bevestigen of mijn interpretatie van de commissie Remkes dat een algemene regeling inzake stikstof niet het voor de Natura-2000 gebieden beoogde resultaat van reductie genereert, althans zeker niet de meest effectieve wijze van reductie is, maar dat een gebiedsgerichte benadering veel effectiever lijkt te zijn?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

2. *Vraag: In de IOV is de vrijstelling van de vergunningenplicht uit de Wet natuurbescherming voor het beweiden en het bemesten vervallen. Is daar de uitspraak van de raad van state van 28 mei 2019 inzake de PAS de oorzaak/de aanleiding van?*

Antwoord: Ja. De Raad van State heeft in haar uitspraak van 29 mei 2019 geoordeeld dat de vrijstelling voor beweiden en bemesten onverbindend is, zodat deze vrijstelling niet kan worden overgenomen in de IOV.

3. *Vraag: Welke consequenties heeft het vervallen van de vrijstelling van de vergunningplicht voor beweiden en bemesten voor de huidige vergunning van agrarische bedrijven?*

Antwoord: De minister van LNV heeft in haar brief van 4 oktober aangegeven het Adviescollege de maatschappelijke wens erkent voor weidegang van melkkoeien. Het kabinet ondersteunt het advies dat ook voor bemesten een praktische manier gevonden moet worden om dit mogelijk te maken. Het Adviescollege komt hierover later dit jaar met een advies. Het ministerie van LNV zal gezamenlijk met de provincies met hoge prioriteit een praktisch en werkbaar voorstel voorbereiden.

4. *Vraag: Welke consequenties heeft dit meer specifiek voor bedrijven die voor 1 april een ontvankelijke en vergunbare aanvraag in moeten dienen? Op welke wijze dienen zij beweiding en bemesting in een vergunbare en ontvankelijke vergunningaanvraag op te nemen?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

5. *Vraag: Kunt u aangeven in welke mate de stikstofreductie-eisen zoals opgenomen in de IOV verder danwel minder ver reiken dan de door de commissie Remkes aangegeven en voorgestelde 'best environmental means' waarvan geadviseerd wordt die door middel van een Algemeen Verbindend Verklaring verplicht te stellen voor de bedrijven in heel Nederland?*

Antwoord: De stikstofreductie-eisen als opgenomen in de IOV zijn overgenomen uit de Vnb. Het betreft immers een beleidsarme vertaling van provinciale verordeningen naar de IOV. Op dit moment is nog niet duidelijk wat de commissie Remkes bedoelt met 'best environmental means' en een Algemeen Verbindend Verklaring daarvan.

6. *Vraag: Bestaat het risico dat door de regeling in de IOV en afhankelijk van de inhoud van de commissie Remkes voorgestelde AVV agrariërs kort na aanpassing van hun stallen wederom*

geconfronteerd worden met een verplichte aanpassing van hun stalsysteem?

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

7. *Bestaat het risico dat door de regeling in de IOV, die vooruit loopt op de adviezen van de commissie Remkes omtrent een Nb-vergunning voor beweiden en/of bemesten, de agrariërs ingeval van een op basis van dit uit te brengen advies mogelijke noodzaak tot salderen bij beweiden en bemesten, straks bovenop de provinciale eisen extra stikstof zullen moeten reduceren?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

8. *Bestaat het risico dat door de regeling in de IOV en afhankelijk van de inhoud van de door de commissie Remkes voorgestelde gebiedsgerichte benadering een deel van de agrariërs extra stikstof moet reduceren bovenop de provinciale eisen waaraan ze op korte termijn aan moeten voldoen?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

9. *Is het juist dat de stikstofreductie die nu door de IOV 'uit de markt' wordt gehaald (in elk geval het komende jaar/de komende jaren) niet meer kan worden ingezet ten behoeve van het extern salderen van bestaande en toekomstige economische ontwikkelingen met een grote maatschappelijke betekenis zoals de woningbouw voorstarters, bedrijfsvestigingen, aanleg van infrastructurele werken enz.?*

Antwoord: Provinciale Staten hebben op 7/8 juni 2017 besloten de transitie te versnellen. Dat was nodig om de ammoniakbelasting op de N2000-gebieden substantieel te verminderen om zo de instandhoudingsdoelen te halen. De doelen zijn dusdanig geformuleerd dat deze nodig zijn voor een daling van de stikstofuitstoot en daarmee wordt deze opbrengst uit de markt gehaald, waardoor zij niet kan worden ingezet voor extern salderen.

10. *Is de interpretatie juist dat het advies van de commissie Remkes een oplossing om economische ontwikkelingen mogelijk te maken door extern salderen met stikstofdepositie afkomstig uit Brabantse agrarische bedrijven die voor 1 april een ontvankelijke en vergunbare aanvraag ingediend moeten hebben niet in de weg staat?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

11. *De commissie Remkes waarschuwt voor de risico's van staatssteun bij warme sanering van gevallen 'waarin een sluiting onvermijdelijk lijkt'. Is een bedrijf dat op 1 april geen vergunning aangevraagd heeft terwijl het niet voldoet aan de gestelde eisen in de IOV, aan te merken als een bedrijf waarin sluiting onvermijdelijk lijkt?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hier zal de gedeputeerde tijdens de themabijeenkomst op ingaan.

12. *Kan uitgesloten worden dat bedrijven die nu op basis van de IOV keuzes moeten maken voor hun toekomst onder de genoemde staatssteunregels vallen indien zij gebruik willen maken van de saneringsregeling?*

Antwoord: Nee.

Vragen Lokaal Brabant

1. *Vraag: Waarom gebruikt Nederland een andere rekentoets dan de ons omringende landen? Zoals Duitsland en België.*
 - *Zijn de uitkomsten van de verschillende rekentoetsen gelijk voor dezelfde omstandigheden?*
 - *Zo nee, waardoor ontstaan de verschillen?*

Antwoord: Het klopt dat in Duitsland en België andere drempelwaardes gehanteerd worden. In de brief van Minister Schouten aan de Kamer van 4 oktober 2019 staat hierover opgenomen dat bij het ontwikkelen van een nieuwe stikstofaankpak is gekeken naar de aankpak in buurlanden, zoals Duitsland, waar een ruimer toetsingskader geldt en vaak grotere afstanden tussen bron- en natuurgebied aan de orde zijn. Dergelijke ruimere toetsingskaders hebben in Nederland in het verleden geen stand gehouden. Het toetsingskader ammoniak uit 2008 is juridisch niet houdbaar gebleken. Dit was de reden om het PAS te ontwikkelen. De drempelwaarde van 0,05 mol onder het PAS heeft ook geen stand gehouden.

2. *Vraag: Er mag geen wetenschappelijke twijfel zijn, daarnaast dient de best beschikbare wetenschappelijke informatie toegepast worden. Is de huidige (laatste) AERIUS Calculator berekening nu voldoende betrouwbaar en Raad van State proof?*

Antwoord: AERIUS is aangepast op de punten zoals aangegeven in de uitspraak van 29 mei. Met de release van AERIUS Calculator 2019, dat gebaseerd is op de best beschikbare wetenschappelijke kennis, op 16 september 2019 is het weer mogelijk om per activiteit te bepalen of er sprake is van een toename van stikstofdepositie. Op basis van deze berekening kan onder meer worden beoordeeld of een toestemmingsbesluit is vereist. Een aantal specifieke omstandigheden vallen nog buiten het toepassingsbereik van deze versie van AERIUS Calculator. Er wordt gewerkt aan een versie van AERIUS Calculator met volledig toepassingsbereik. Voor de tussenperiode worden handreikingen geboden om met de beperkingen om te kunnen gaan, zoals via ondersteunende berekeningen met andere modellen. De Minister van LNV heeft dit ook aangegeven in de brief van 4 oktober jl.

3. *Vraag: Als een Wabo vergunning wordt aangevraagd, moet beweiden dan aangehaakt worden?*

Antwoord: Dit dient inderdaad inzichtelijk gemaakt te worden in de aanvraag zodat beoordeeld kan worden of het onderdeel natuur ook moet worden meegenomen en een vvgb aangevraagd moet worden. De minister van LNV heeft in haar brief van 4 oktober aangegeven het Adviescollege de maatschappelijke wens erkent voor weidegang van melkkoeien. Het kabinet ondersteunt het advies dat ook voor bemesten een praktische manier gevonden moet worden om dit mogelijk te maken. Het Adviescollege komt hierover later dit jaar met een advies. Het ministerie van LNV zal gezamenlijk met de provincies met hoge prioriteit een praktisch en werkbaar voorstel voorbereiden.

4. *Vraag: Is begrazing van natuurgebieden, waaronder Natura 2000 gebieden door kuddes schapen, Wisenten, paarden etc. niet gelijk te stellen als effect op de natuur, aan de weidegang en begrazing van grasland door rundvee en andere dieren?*

Antwoord: Nee, begrazing in natuurgebieden is een vorm van natuurbeheer. Weidegang op een reguliere veehouderij is vaak intensiever dan begrazing in natuurgebieden. Als sprake is van

beweiding in natuurgebieden door niet-landbouw huisdieren (wilde dieren) en er geen sprake is van bijvoederen, is er sprake van een gesloten kringloop, met weinig tot geen stikstofuitstoot.

5. *Vraag: Wat is hierbij het grootste maatschappelijke belang veilig voedsel of het extensief landbouwkundig beheren van onze natuurgebieden? Waarbij we vast kunnen stellen dat na afschot en /of reguliere slacht het vlees van deze dieren op de consumentenmarkt terecht komt.*

Antwoord: Beide hebben een maatschappelijk nut en functie. Er is hierbij geen sprake van een prioritering.

6. *Vraag: Is er een verschil tussen het WABO-project en project op grond van de Wet natuurbescherming?*

Antwoord: De Wet natuurbescherming kent de termen projecten en andere handelingen. De Wabo kent een andere definitie. Niet elk Wabo-project leidt automatisch tot een Wnb-vergunningplicht en niet elk Wnb-project/andere handeling is een Wabo-project.

7. *Vraag: Klopt het dat je een project eerst moet beoordelen zonder de emissie reducerende maatregelen?*

Antwoord: Nee. Als bedoeld wordt om te beoordelen of er een vergunningplicht is vanuit de Wnb, dan moet gekeken worden of de wijziging dan wel de totale beoogde situatie boven de 0,00 mol N/ha/jr. uitkomt.

Maatregelen veehouderij

8. *Vraag: Zijn de aspecten brandveiligheid en ontploffingsgevaar wel voldoende onderzocht bij de alternatieven en experimenten? Dit in relatie tot veiligheid voor mens en dier?*

Antwoord: Alle aspecten zullen moeten worden meegenomen als experimenteerruimte geboden wordt. Daarnaast kan dit ook één van de aspecten zijn die juist worden meegenomen binnen het project met experimenteerruimte.

9. *Vraag: Welke regelingen zijn er als blijkt dat de experimenten niet voldoen en er sprake is van desinvestering? Wie is dan verantwoordelijk voor de gemaakte kosten en de voortijdige afschrijvingen?*

Antwoord: Wanneer een experiment wordt toegestaan kan dit niet leiden tot een desinvestering. Wanneer blijkt dat het experimenteel huisvestingssysteem bij nader inzien toch niet kan voldoen aan de provinciale emissiereductie-eisen mag dat systeem nog worden toegepast totdat de termijn van 15/20 jaar is verstreken waarna opnieuw aan de provinciale emissiereductie-eisen wordt getoetst.

Maatregelen mobiliteit:

10. *Vraag: Wie zijn op welke wegen bevoegd gezag om de snelheid blijvend te verlagen?*

Antwoord: Bevoegdheden en maximumsnelheden zijn in de wegen(verkeers)wetgeving geregeld. De bevoegdheden over de wegen in Nederland zijn verdeeld over het rijk, provincies en

gemeenten (in enkele gevallen ook nog waterschappen). Zij stellen ieder voor hun eigen wegen een snelheidsregime vast, voor zover geen wettelijk vastgestelde maximumsnelheid geldt.

11. *Vraag: Op welke termijn zijn maatregelen te verwachten voor het openbaar vervoer, vrachtvervoer, scheepvaart en de luchtvaart?*

Antwoord: Het Adviescollege heeft in haar advies aangegeven zich tijdens de tweede fase te richten op mogelijke emissiebeperkende maatregelen voor andere vormen van mobiliteit. Dan gaat het om het openbaar vervoer, het vrachtvervoer, de scheepvaart (m.n. de binnenvaart en de kustvaart) en de luchtvaart. In de tweede fase zal het Adviescollege hier nader op ingaan. Voor een eerste duiding van het kabinet op dit punt wordt verwezen naar de Kamerbrief van 4 oktober jl.

12. *Vraag: Is het vrachtvervoer, busvervoer en openbaar vervoer over de weg te begrenzen tot maximaal 80 km. per uur zodra de maximumsnelheden van het overige verkeer ook worden gereduceerd?*

Antwoord: Zie antwoord op de vorige vraag.

Maatregelen industrie

13. *Vraag: Op welke termijn is een werkbare inventarisatie gereed over de bijdrage van de verschillende industriële sectoren aan de stikstofdepositie?*

Antwoord: In haar brief van 4 oktober geeft de minister aan dat dit zal gebeuren in het kader van de gebiedsgerichte aanpak. De minister geeft aan dat voor het einde van dit jaar het kabinet over deze route, inclusief de te nemen (bron)maatregelen, duidelijkheid wil verschaffen.

14. *Vraag: Op welke termijn zijn de stikstof reducerende maatregelen voor de sector industrie dan effectief?*

Antwoord: In haar brief van 4 oktober geeft de minister aan dat in het kader van het klimaatakkoord en op grond van het Urgenda-vonnis de industrie de komende jaren voor een grote investeringsopgave staat om de CO₂-uitstoot te beperken en dat het van belang is om op korte termijn nader onderzoek te doen naar de mogelijkheden voor het verder terugdringen van stikstofemissies in samenhang met de opgaven en voorgenomen maatregelen op het gebied van CO₂-emissie, luchtkwaliteit, geluid en andere relevante opgaven. Het is op dit moment niet mogelijk aan te geven op welke termijn eventuele maatregelen effectief zullen zijn.

Maatregelen bouwsector

15. *Vraag: Kan het bouwbesluit aangepast worden om de voorgestelde maatregelen te versnellen?*

Antwoord: het Bouwbesluit is een regeling van het Rijk en geen bevoegdheid van de provincie.

Salderen en ADC-toets

16. *Vraag: Wie is bevoegd gezag en wie neemt de besluiten over vrijkomende ruimte bij saldering?*

Antwoord: Gedeputeerde Staten zijn doorgaans het bevoegd gezag vergunningen te verlenen en

in dat kader ook te oordelen over saldering. Gedeputeerde Staten hebben voor intern en extern salderen op 8 oktober een beleidsregel vastgesteld.

17. Vraag: Mag je een PAS-vergunning salderen?

Antwoord: Een onherroepelijke natuurvergunning kan in principe worden gebruikt voor salderen. Dat geldt ook voor PAS-vergunningen. Daarbij zal wel voldaan moeten worden aan de vastgestelde beleidsregels en Verordening natuurbescherming.

18. Vraag: Wie is er nu bevoegd gezag voor natuurvergunningen en toestemmingsbesluiten en wie is dat na de doorvoering van de adviezen van de commissie Remkes?

Antwoord: Zoals hiervoor aangegeven zijn Gedeputeerde staten, met uitzonderingen van een aantal specifieke gevallen, bevoegd gezag. In een beperkt aantal gevallen is het rijk het bevoegde gezag. Het gaat bijvoorbeeld om rijkswegen, luchthavens en defensieterreinen. De adviezen van het Adviescollege Remkes brengen daar geen verandering in.

19. Vraag: Hoe gaat dit zich verhouden tot de wet omgevingsvergunning?

Antwoord: Gedeputeerde Staten blijven ook onder de Omgevingswet bevoegd gezag.

20. Vraag: De rol gebiedsregisseur met bevoegdheden hoe past die daarbinnen?

Antwoord: Dit vraagt nog verdere uitwerking.

21. Vraag: Compensatie, bij voorkeur binnen of nabij de Natura 2000 gebieden, als dit niet mogelijk is op Nederlands grondgebied, mag dit dan ook op (aangrenzend) buitenlands grondgebied?

Antwoord: Nee.

Omgevingswet

22. Vraag: Is een beleidsarme overgang van de omgevingswet in de omgevingsvisie, als gevolg van de inpassing van de adviezen van de commissie Remkes nog wel mogelijk?

Antwoord: Ja, dat is mogelijk.

23. Vraag: Welke criteria hanteren we bij de bepaling of een bepaald project van groot belang is?

Antwoord: Vanuit de Wet natuurbescherming is inbreuk op een Natura2000 gebied alleen mogelijk in geval van een groot openbaar belang. Criteria hiervoor zijn in de afgelopen periode door jurisprudentie tot stand gekomen.

24. Is voedselveiligheid ook een van deze afweegcriteria?

Antwoord: Voor zover bekend, is dit hierbij nog niet eerder meegenomen.

25. *Welke garanties hebben we dat ons voedsel in het buitenland met minder of geen nadelige gevolgen voor natuurgebieden geproduceerd worden bij gelijkblijvende voedselveiligheid garanties. De berichtgeving vanuit o.a. Zuid-Amerika en Indonesië duiden hier niet op.*

Antwoord: Deze garanties zijn niet te geven. Binnen de EU zullen de lidstaten net als Nederland moeten voldoen aan de vereisten uit de habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn.

Aanvullende vragen Lokaal Brabant

26. *Vraag: Wat is de opgave stikstofdepositie per natura 2000 gebied wat verminderd moet worden? Ofwel, hoeveel is er nu te veel per natura 2000 gebied in Brabant?*

Antwoord: Dat is op dit moment niet aan te geven en zal verschillend zijn per Natura 2000-gebied. In het kader van de gebiedsgerichte aanpak zullen nadere gegevens worden verzameld.

27. *Vraag: Welke maatregelen worden genomen om de zogenaamde lege vergunningen in te nemen*

Antwoord: In de recent vastgesteld beleidsregel is opgenomen hoe zal worden omgegaan met de feitelijke vergunde situatie in bestaande vergunningen in geval er sprake zal zijn van intern en extern salderen.

28. *Vraag: Een groot deel van de emissie (33%) wordt veroorzaakt door het buitenland. Wat wordt ondernomen om deze belasting te verminderen? En aanvullend slaan deze stoffen wel neer in onze natuurgebieden gezien het feit dat deze al over grote afstanden, soms honderden kilometers verplaatst worden door de lucht?*

Antwoord: In het advies van het Adviescollege is aangegeven welk deel van de depositie op de Natura 2000-gebieden afkomstig is uit het buitenland. Hierin zijn de feitelijke emissies en de afstand verdisconteerd. Het verminderen van de deposities vanuit het buitenland zal gebeuren via overleg en met name in Europees verband. Overigens moet worden aangegeven dat er zich meer stikstofverbindingen uit Nederlandse bronnen naar het buitenland verspreiden dan dat er Nederland binnen komen.

29. *Vraag: Zijn er betrouwbare meetgegevens over langere tijdvakken van de daadwerkelijke neerslag op de grond van stikstof in onze natura 2000 gebieden?*

Antwoord: Ja, het RIVM verzameld al over een geruime periode gegevens.

Vragen PvdA

1. *Vraag: In de Statenmededeling van 9 juli staan 5 opties. Hoeveel van de 420 lopende aanvragen om natuurvergunningen vallen onder optie 3 externe saldering? Hebben deze daarom een individuele passende beoordeling nodig? Als dit klopt betekent dit dat initiatiefnemer nog jaren moeten wachten op een vergunning?*

Antwoord: Alle lopende aanvragen zullen op korte termijn een brief ontvangen met een aantal opties wat ze willen doen met de liggende aanvraag. Op dit moment liggen er nog geen aanvragen met externe saldering, omdat de beleidsregel hieromtrent nog niet was vastgesteld en vergunningverlening stil lag. De beleidsregel is op 8 oktober door GS vastgesteld. Eén van de opties in de brief is om de aanvraag dusdanig aan te vullen met externe saldering wanneer sprake is van een toename van depositie.

2. *Vraag: Hoeveel van deze aanvragen komen vanuit en Landbouw en Veeteelt en wat houden deze aanvragen in? Wat zijn de overige aanvragen?*

Antwoord: Het overgrote deel van de aanvragen betreft een wijziging van een veehouderij. Andere projecten zijn bijvoorbeeld industriële aanvragen en energieprojecten.

3. *Vraag: Hoeveel van de 420 lopende aanvragen die zijn aangehouden op dit moment leiden tot vermindering van stikstofuitstoot en neerslag?*

Antwoord: Dit is op dit moment niet te kwantificeren aangezien de uitgangssituatie van de aanvragen gewijzigd is. Pas na aanvulling van de aanvraag zal blijken in hoeverre sprake is van een afname dan wel van een toename.

4. *Vraag: Hebben we in beeld voor de Brabantse Natura 2000 gebieden hoe groot de stikstofschade is en welke bronnen deze schade veroorzaken?*

Antwoord: De achtergronddepositie wordt in heel het land modelmatig berekend, zo ook in de Natura 2000-gebieden. Op dit moment is dit nog niet specifiek te relateren welke bronnen de meeste depositie hebben op een gebied. Gezien ook het advies van Remkes en de Kamerbrief zal hier op korte termijn aan gewerkt worden om dit inzichtelijk te maken.

5. *Vraag: Weten we per gebied hoeveel de stikstofneerslag moet dalen om weer ruimte te kunnen krijgen voor ontwikkeling? Weten we welke maatregelen hiervoor nodig zijn? En zo ja hoe zorgen we dat deze zo snel mogelijk worden uitgevoerd? En wanneer kunnen we dan de eerste resultaten hiervan verwachten? Hoeveel ruimte creëren deze maatregelen voor ontwikkelingen waarvan de aanvragen nu stilliggen?*

Antwoord: Dit verschilt per gebied. Daarom zal de komende tijd gewerkt worden aan een gebiedsgerichte aanpak om dit soort vragen te beantwoorden.

6. *Vraag: Daarom de vraag of nu het moment daar is om alle aanvragen in zijn totaal te bekijken en af te vragen of dit leidt tot afname van stikstofuitstoot en neerslag? En als dit niet het geval is of al deze aanvragen nog wel vergund kunnen worden? Of er überhaupt nog wel ruimte komt hiervoor?*

Antwoord: Voor alle aanvragen zal afzonderlijk moeten worden beoordeeld of wordt voldaan aan de juridische vereisten. De juridische vereisten en extra maatregelen zal samen er voor moeten zorgen dat een afname van de stikstofdepositie plaatsvindt.

7. *Vraag: Moeten we nu, gezien de uitspraak van RvS en het advies van Remkes, niet eerst alle projecten die zorgen voor afname van stikstofneerslag en ammoniakuitstoot voorrang geven? Zodat er ruimte komt.*

Antwoord: Projecten die zorgen voor een afname van de stikstofneerslag en ammoniakuitstoot kunnen verleend worden. Dit staat los van eventuele vrijkomende ruimte voor andere activiteiten.

8. *Vraag: En is gezien het feit dat meer dan 80% van de ondernemers in deze sector 60 jaar of ouder is, niet een andere aanpak of focus op zijn plaats?*

Antwoord: Deze vraag kan niet technisch worden beantwoord; hierop zal de gedeputeerde vrijdag op ingaan.

9. *Vraag: Kan Gedeputeerde aangeven op welk moment PS een keuze moet gaan maken hierin?*

Antwoord: Uiteraard zullen GS PS zo spoedig mogelijk betrekken op momenten dat dit aan de orde is.